

František Mařík

***Vždyť hřívá tak
voní...***

František Mařík

***Vždyť hřívá
tak voní...***

Poděkování patří mým rodičům. Nebýt jich,
tato kniha by nikdy nevznikla.
To oni mi umožnili poznat jezdecký sport.

Copyright © František Mařík, 2022

Editor © Josef Pepson Snětivý, 2022

Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Šulcová, 2022

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2022

ISBN 978-80-7475-390-9 (ePub)

ISBN 978-80-7475-391-6 (mobi)

ISBN 978-80-7475-392-3 (pdf)

Prolog

V televizi dozněla střelba ze stříbrné Vinnetouovy pušky.

„Zůstali jsme sami, bratře!“

Vykulené oči přilepené k televizní obrazovce, chaos myšlenek a změt' přání dospěly ke konečnému cíli:

Stanu se jezdcem. Jezdcem na koni.

Ty vykulené oči patřily mně, dvanáctiletému chlapci.

Byla sobota, pozdní večer, venku vítr proháněl poslední zbytky listí a televizní obrazovka již dávno potemněla. Před očima se mi neustále míhali nádherní koně. Ano, zítra to řeknu. Zítra to řeknu rodičům. Řeknu jim, že se chci stát jezdcem. Jezdcem na koni.

Nemohl jsem se dočkat nedělního rána. Na posteli jsem se zmítal v očekávání nadějí, ale zároveň se mnou cloumal osten strachu, že mi to nebude dovoleno. Tedy... stát se jezdcem.

Když mě ráno rodiče budili, mžoural jsem jako ospalé a protivné kotě. Vstávali jsme brzo. Jeli jsme navštívit babičku s dědou, kteří bydleli až na druhém konci města.

Jako v mátohách jsem došel do kuchyně, kde byla na stole připravena snídaně. Z kouřících šálek se linula vtíravá vůně kávy a čaje. Opatrně, velmi tiše, jsem odsunul svoji židli. Napil jsem se čaje, spolkl kousek rohlíku namazaného máslem a marmeládou a se staženým hrdlem jsem pronesl své přání:

„Mami, tati, chtěl bych jezdit na koni.“

Maminka vytréštila oči a rozkašlala se s posledním douškem kávy.

Otec, ač každým coulem gentleman, si otřel ústa papírovým ubrouskem a místo do koše jej odhodil pod stůl.

„Hochu, hochu, na ježdění jsi moc malý, měříš pouze 147 centimetrů, nemáš žádnou sílu a... a také máš malé nohy.“

V té chvíli jsem začal natahovat moldánky.

„Vinnetou, ten měl také malé nohy, a jak dobře jezdil!“

„U nás v práci je pán, který na koních jezdí již několik let,“ vložila se do rozhovoru maminka. „Od něho vím, že kolem koní je spousta práce, víc práce než ježdění. A vůbec, ježdění je moc nebezpečný sport, zeptej se dnes dědečka.“

1. kapitola

Cválal jsem na opracovišti, oblečený do bílých jezdeckých kalhot, bílé košile s vázankou a černého saka s našitou domovenkou našeho oddílu.

Hlavou se mi honily vzpomínky na onen osudný víkend před více jak čtyřmi roky. Ano, tehdy v neděli jsem se dědečka zeptal, jaké to bylo, když byl vojenským důstojníkem a byl nucen jezdit na koni. Zároveň jsem mu sdělil svůj úmysl. Tak rozrušeného dědečka jsem nikdy nezažil:

„Kůň, kůň... to není žádná legrace. Je to pomstychtivé zvíře, které tě shodí, kdykoliv se mu zamane. Nemáš rozum ani ty, ani tvoji rodiče. Na koni se buď zabiješ, nebo v lepším případě nadosmrti zmrzačíš.“

Zalupal jsem po dechu, neboť od dědečka, který byl svého času majorem u jezdeckva, bych očekával více porozumění.

Po nepříliš zdařilé návštěvě (tedy pro mne) jsem se zaraženě ubíral k domovu několik kroků za svými rodiči. Už jsem neměl ani náladu odkopávat kamínky z kraje silnice do příkopu. S blížícím se koncem cesty jsem si postupně dodával odvahy. Konečně jsem prolomil panující ticho:

„Ještě jednou... vás... moc prosím, dovolte mi to.“

Otec se zastavil, odkašlal si a rozvážně vyndal ze stříbrné tabatěrky cigaretu, kterou si zapálil benzinovým zapalovačem. Poté téměř obřadně vyfoukl dým:

„Dobrá, když na tom tak tvrdošijně trváš, zjisti si, do kterého oddílu přibírají nové členy, co vše budeš potřebovat, a přihlas se tedy. Nu, stejně si myslím, že až poprvé spadneš, necháš celého slavného ježdění.“

Na málomluvného otce to byla nezvykle dlouhá řeč, a já v tu chvíli věděl, že se začíná naplňovat můj vytoužený sen. Sen s vlající hřívou, tepajícími kopyty, sen, do něhož se mísí vůně stáje a pot odfrkujících koní.

2. kapitola

Ze vzpomínek mě vytrhl hlas vycházející z velkého reproduktoru, zavěšeného na jednom z topolů lemujících kolbiště. Reproduktoř oznamoval: „...A jako další se připraví jezdec Filip Marek na koni Country.“

S leknutím jsem si uvědomil, že to jsou naše jména. Moje a mého koně. Tak, a je to tady. Za chvíli půjdu na start. Za několik vteřin pojedou první závody v životě. Můj první parkur. A ke všemu na cizím kolbišti. Pohladil jsem Countryho po hřívě a přešli jsme do kroku. Očima jsem zoufale hledal svého trenéra. Trenér Havlík mávl rukou směrem k vjezdu na kolbiště. Moje vnitřní nervozita neustále stoupala a přenesla se i na Countryho, který začal na místě vyskakovat.

„Uklidni sebe i jeho,“ křikl Havlík. „A snaž se zajet tak, jak jsme si to řekli při prohlídce parkuru.“

K závoře, přehrazující vjezd na kolbiště, jsme dorazili zrovna ve chvíli, kdy jezdka Vilma Pláteníková předvedla závěrečný skok svého parkuru. Vilma byla také z našeho oddílu, ale jezdila pod vedením trenéra Vágnera.

„Viděli jsme další parkur v podání jezdčynie Pláteníkové na koni Dukát z jezdeckého oddílu Lesov,“ hřímal hlas z reproduktoru. „Tato dvojice absolvovala parkur v čase 88 vteřin s celkovým výsledkem 16 trestných bodů.“

„A nyní voláme na start jezdce Marka s koněm Country. Country je plnokrevný valach, který ještě před rokem běhal překážkové dostihy steeple-chase,“ pokračoval hlasatel. Dál jsem ho nevnímal.

Závora se nehlučně otevřela a já pobídl koně. Kolik to bylo? Dva, tři kroky? A už závora za námi zaklapla. S bušícím srdcem jsem zatočil pod věž rozhodčích. Smeknutím jezdecké čapky jsem je pozdravil. Třesoucími prsty jsem si ještě upravoval gumu čepice pod bradou, a vtom jsme zvoncem dostali pokyn ke startu.

Do jedné minuty musíme projet startovními praporky, jinak budeme vyloučeni ze soutěže, blesklo mi hlavou.

Navedl jsem Countryho na kruh, zlehka ho polhladil po dlouhé zrzavé hřívě, zašeptal mu do ucha něco v tom smyslu, jako že jdeme na to. Při zaskočení do cvalu jsem horečně přemýšlel, zda vzdálenost od startovních praporků vychází na čtyři a půl nebo pět a půl cvalových skoků k první překážce.

„Ano, čtyři a půl,“ uvědomil jsem si. Znamenalo to najet na překážku buď rychleji, aby Country protáhl cvalové skoky, a ušetřil tak půl cvalového skoku, nebo naopak pomalejším nájezdem půl skoku přidal, aby vyšel odskok na překážku.

Při mávnutí praporku startérem jsem svoji nervozitu přestal náhle vnímat. Ne však Country. Jako by mu mávnutí praporku připomnělo jeho dostihová léta, zvedl hlavu nahoru, zafrkal a vyskočil do výšky všemi čtyřmi najednou a vyrazil takovým tempem, že vzdálenost zkrátil ne o půl cvalového skoku, ale rovnou o celý. Tím pádem náš odraz posunul moc blízko

k překážce. Již při odskoku jsem věděl, že je zle. Country nakopl bílý polský plot, který se hrozivě zakymácel, a bariéru zavěšenou deset centimetrů nad ním nabral předníma nohama tak silně, že ji po celý let vzduchem hrnul před sebou. Naše veliké štěstí bylo, že Country při doskoku nešlápl na kutálejší se břevno a udržel se na nohou. Pak znovu vyrazil pekelným tempem. Ještěže jsme k další překážce museli překonat vzdálenost více jak třicet metrů! Podařilo se mi jeho cval alespoň o něco zkrátit a neustále jsem ho konejšil i hlasem. Díky tomu nám odskok vyšel ohromně. Country se mohutně odrazil a přeletěl zle vypadající oxer s rezervou dobrých dvaceti centimetrů. Po doskoku jsem ho prudce zasedl a ostře zatočil doleva na vodní příkop. Koník opět prudce zabral, až mu od kopyt odlétal písek. Nechal jsem ho jít, protože vodu skákal vždy velmi dobře. I tentokrát se na pobídku odrazil přesně a s přehledem dopadl daleko za zadní hranu příkopu. Začal jsem Countryho rychle brát zpátky, neboť následovala ošklivě vyhlížející zeď natřená černožlutými barvami. Věděl jsem, že už několik koní u ní štyclo.

Srovnal jsem Countryho přímo na střed bedny. Sama o sobě vypadala dost hrůzostrašně. Přesto nějaký vtipálek její obrysy zdůraznil černou barvou.

Již se blíží. Blíží se hrozivé monstrum. Monstrum, připomínající Berlínskou zeď. Střídavě protahuji otěže. Poslední tři cvalové skoky jsme zrychlili. Na mojí výraznou pobídku odskočil přesně. Přitiskl jsem se mu ke krku a vychutnával si nádherný dlouhý let. *Čistě, Cántiku. Čistě, jsi moje jednička. Přšli jsme ji čistě!*

Country se již zklidnil natolik, že se nechal celkem dobře ovládat. Následoval obrat téměř o sto osmdesát stupňů, při kterém si Country dokonce přeskočil na druhou nohu, aby se mu oblouk lépe vyjížděl. Následovaly další tři skoky, postavené téměř v jedné

přímce za sebou, a to v pořadí kolmý skok, oxer, kolmý skok. I když vzdálenosti mezi jednotlivými skoky byly větší, než aby mohly být považovány za kombinaci, přesto Countrymu vyšly odskoky bravurně. Měli jsme již přes polovinu parkuru za sebou a na svém kontě zatím čtyři trestné body za jednu shozenou překážku.

Následoval další prudký obrat a hned za ním bullfinch. V obratu Countrymu podklouzla vnitřní zadní noha a měl velké problémy ustát to. Tím se nám úplně rozhodila koncentrace nutná pro nájezd překážky a ke všemu jsme přejeli její profil. Na srovnání nájezdu nebylo místo a ani čas. Musel jsem zariskovat. Navedl jsem Countryho na skok šikmo. Zalil mě studený pot. Takhle najet překážku jsem si nedovolil ani v tréninku. Na pobídku odskočil dobře, ale délku skoku prodlouženou šikmým nájezdem již nedokázal dotáhnout. Zadními kopyty zavadil o břevno nad bullfinchem, které se v hácích dvakrát či třikrát zhouplo a pak s výsměšným zaduněním spadlo. A zvolna se kutálí po zemi.

„Osm. Osm trestných bodů. Jen kdyby se mi tento výsledek podařilo udržet,“ blesklo mi hlavou.

Již se však blíží další překážka. Opět jsem Countrymu protáhl udidlo, aby získal zpět plnou soustředěnost. Poslední tři cvalové skoky jsem přidal a již jsme byli za trojbradlím. Poslední ostrý obrat, poslední nájezd na překážku, kterou byl dvojskok. Stále jsme se drželi na osmi trestných bodech. Prvním z kombinace byl oxer. Protahuji střídavě otěže a snažím se Countryho co nejvíce shromáždit. Víím, že pokud najedu na oxer příliš rychle, nevyjde nám odskok na druhý kolmý skok. Naopak, při příliš pomalém nájezdu oxer shodíme.

Country se předpisově odráží. Ale přeci... Nájezd byl rychlejší. Rychlejší, než měl být. Nemáme dostatek místa k druhému odskoku. Kůň se odráží, krčí přední

nohy, seč může, snaží se. Všechno málo platné. Nabírá horní bariéru předníma nohama, bariéra letí a se zlověstným žuchnutím se ocitá v písku kolbiště. Tento zvuk slyším ještě dlouho poté, co jsme projeli cílem.

3. kapitola

U výjezdu z kolbiště na mne čekal trenér Havlík s mojí podkoní Miladou. Zastavil jsem a seskočil z koně. Countrymu jsem dal cukr, který jsem vydoloval z kapsy. Chvilí jsem se s ním pomazlil. Hodil jsem otěže Miladě a udělal několik rozpačitých kroků směrem k Havlíkovi. Cítím, jak se mi vysílením podlamují kolena. Rozepínám si sako a sundávám čepici.

„To je bída, co, pane Havlík?“ začínám opatrně.

„No, na to, že jsi jel prvně... no, mohlo být i hůř,“ odpovídá trenér. „Teď se jdi radši podívat za Vilmou, je z toho svého výkonu nějaká špatná.“

Otáčím se a koutkem oka zahlédnu Miladu, jak po Havlíkovi zlostně loupne očima.

Došel jsem k seníku, kde jsou zbudovány provizorní boxy pro koně hostujících oddílů. Před boxem Dukáta sedí na bedně, v níž máme uložená sedla a jezdeckou výstroj, zhroucená Vilma. Je již převlečená do pracovního, závodního oblečení je ledabyle pohozeno na pytlí se senem. Vilma zvedne oči. Poslední slzu nestačí schovat.

„Až přijedem domů, tak mě zabije,“ vzlyká mezi slovy.

„A jako kdo?“ ptám se nechápavě.

„No přeci Vágner.“

„A za kolik jsi to vůbec měla?“

„No, za šestnáct. To jsi neslyšel hlasatele?“ krouťí hlavou Vilma.

„Hm, to už jsem byl na kolbišti a měl svých starostí až nad hlavu. A nezabije tě. Vždyť to víš. Žádný učený

z nebe nepad, a jestli jo, tak se zabil,“ cituji Vágnerovu oblíbenou průpovídku.

Vilma si otře oči, vysmrká se a navrhne:

„Pojď ke stánku, dáme si něco k pití.“

„Tak chvíli počkej, já se taky převleču,“ a odemykám bednu.

Natáhnu si staré džíny, přes hlavu si přetáhnu žlutou klockanku a nohama vklouznu do černých čínských kecek. Z pravé se mi už klube palec. Dneska je našťestí sucho.

Cestou jdeme okolo opracoviště, kde Milada krokuje Countryho. Zavolám ji, přejeďu Countrymu rukou po krku pod hřívou a sáhnou pod sedlo.

„Už ho můžeš dát do boxu, je suchý. A tady je klíč od bedny.“

Otočím se a s Vilmou odcházíme směr stánek. Miladě se opět v očích zajiskří, jako když je atmosférická porucha a nebem se křížují blesky jeden za druhým.

U stánku je fronta tak na deset minut.

„Tady je to jak na Václaváku,“ hudruju.

Konečně na nás přišla řada. Vilma si objednává dvojitou kofolu s rumem. Tedy, abych byl přesný – dvojitý rum do jedné kofoly. Vilmě už bylo osmnáct, tak může. Může popíjet i na veřejnosti.

„Jeden žabinec,“ vyhrknu na obsluhu. Dostanu oblíbený nápoj mladistvých koňáků – zelenou nahořklou Amaru a k tomu papírový kelímek.

Šoupnem se vedle k narychlo zbudovanému pultu z neohoblovaného prkna. Naleju si do kelímku a opatrně usrknu. Znechuceně si odplivnu:

„Je to teplý, jak opravdový žabinec, který je za naši stáji,“ otočím se na Vilmu.

Ta lehce ochutná svůj nápoj, slastně přimhouří oči a spokojeně zamručí. Kdyby byl kelímek průhledný, jistě by se ještě podívala proti světlu na jiskru nápoje. Jelikož byl kelímek z papíru, byť voskovaného, skoro

neurvale s ním praštila o pult. No, zas tak neurvalý to nebylo, ani kapka nevyšpláchla.

„Hele, hele, kofoláči dorazili,“ ozvalo se z druhého konce pultu. Pomalu otáčím hlavu za výsměšným hlasem. Stojí tam dva místní jezdci, ve věku okolo dvaceti let. Možná o kousek víc. Pozvedli své orosené sklenice s pivem do výše očí, zálibně zamlaskali a rychle vyprázdnili jejich obsah. Poté nenuceně odešli na opravoviště, aby sebe i své koně připravili ke startu.

„Tak tohle udělat my, my před startem, je to pro nás konečná,“ ucedila Vilma.

„To máš pravdu, dovedeš si představit Havlíka? Ten by začal skákat tak vysoko, že by moh jít rovnou na Pardubickou. A určitě by vyhrál,“ pronesl jsem s úšklebkem a napil se zelené tekutiny, z které už vyprchaly bublinky.

Vilmina ruka nedočkavě vjela do kapsy. Když se znovu objevila na světě, vítězoslavně třímala krabičku cigaret. Byly to Sparty. A tvrdý. Otevřená krabička se sama nabízela.

„Zapal si.“

„Vždyť dobře víš, že nekouřím.“

„Aspoň jednu. Jednu na oslavu toho, že jsme to dnes přežili. My, i koně.“

Opatrně jsem sáhnul do krabičky a neodborně jsem vydoloval po delší době jednu cigaretu. Nerozhodně jsem ji obracel v prstech, a nakonec jsem namítl:

„A co když mě uvidí Havlík? Tak mi dá dištanc. Víš, jak minulý týden strašně seřval svoji manželku, když ji načapal s cigaretou u nás v klubovně.“

„Tak pojd', půjdeme dozadu za stáje, tam nikdo nepřijde. A Havlík šel stejně někam na oběd,“ odlepila se od pultu Vilma.

Pečlivě jsem se rozhlédl a následoval ji. Za stájí, kde v tuto chvíli nebyla ani noha, jsme si sedli na kus staré,

rozlámané překážky. Vilma před mým nosem cvakla zapalovačem. Musela to čtyřikrát opakovat, než chytil. Přestože jsem napoprvé natáhl z cigarety velmi opatrně, stejně si moje oční panenky zahrály ruskou ruletu. A ještě jsem se dávivě rozkašlal. Vilma mě přátelsky bouchla do zad, až jsem spadl z té oprýskané překážky.

„To nic, to si zvykneš. Kafe jsi také nepil, a už jsem tě na něj naučila.“

Mezi jednotlivými záchvaty dávení jsem nevěděl, zda si mám zvyknout na to padání z překážky, nebo se jí snažit vysvětlit, že když jsem přišel na jízďárnu a káva byla na stole, tak jsem ji vypil. *Co bych pro tebe neudělal.* Útroby se mi začaly zklidňovat. Asi tak jako dnes Countrymu po absolvování bedny.

„Víš, Vilmo, strašně nerad bych o všechno tohle přišel. Zvláště teď, když jsem začal závodit, mám svého koně, a i když je takový blázen, mám ho rád a on mne.“

Vyfoukl jsem kouř a kupodivu bez zakašlání jsem pokračoval. Náčelník Apačů, Bosá noha, by byl na mne hrdý.

„Uvědom si, co jsme se za ty roky nadřeli, abychom se dostali na závody. Vlastně neznáme nic jiného než koně. Jenom koně. Žádný kino, žádné divadlo či podobný nesmysly. Jenom koně. A práci okolo nich.“

Otočil jsem se na Vilmu, a ta mlčky se zavřenýma očima vláčně přikývla. Bylo na ní znát, že o něčem vážně přemítá. Možná i sní. Nu, rušit ji nebudu. Ke spaní už mám i já jen takový malý krůček. Jsme oba utahaní. Opřu se o ni. Snad se mi nebude zdát o Červené Karkulce. I já se ponořil do svých myšlenek a vrátil se o čtyři roky zpět.

4. kapitola

Cestou ze školy mimořádně pospíchám, místy poskakuji jak neposedné kůzle. Nikdo se mi však nemůže divit. Po mnoha týdnech čekání se konečně uvolnilo místo ve velkém jezdeckém oddílu, který má dvacet čtyři koní a přibližně sto osmdesát členů. Dnes je středa, pátého prosince, a večer bude Mikuláš nadělovat dárky. Já dostal k dnešnímu dni svůj největší dárek v životě. Odpoledne jdu prvně do jezdeckého oddílu.

Doma jsem rychle zhltnul oběd a snad už postě si prohlížel černé kozačky, zda jsou dobře vyleštěné. Tatínek měl pravdu. Na tak malé nohy, jako jsem měl já, se jezdecké boty nedaly nikde sehnat. Když už jsem byl celý zoufalý, přinesla maminka z půdy svoje odložené kozačky. Snad před deseti lety, když si je kupovala, někdo nebo něco ji přimělo, aby vybrala právě tyto. Kozačky totiž měly velmi nízký a široký podpatek, což bylo pro jízdu důležité. Naposledy jsem je podrobil důkladné prohlídce a neshledal na nich ani zrnko nečistoty.

Úkoly do školy již mám dávno napsané a nyní neustále pokukuji po náramkových hodinkách. Každou chvíli je kontroluji podle velkých stojacích hodin v obývacím pokoji, neboť se mi zdá, jako by se čas zastavil.

„To není možné, do odjezdu autobusu zbývá ještě celá hodina,“ říkám si. „Ale co, zatím se tedy ustrojím.“

Na nohy jsem si vzal dvoje silné ponožky, abych vyrovnal rozdíl v čísle mé nohy s velikostí kozaček, a natáhl si tmavomodré šponovky. Obléci si košili, svetr a krátké kostkované sako bylo dílem okamžiku. Již minulý týden jsem si ze svých úspor zakoupil krabici kostkového cukru a jím si nyní naplnil všechny kapsy. Nakonec jsem si obřadně natáhl to nejdůležitější. Černé kozačky.

„Ještě štěstí, že je umrznuto. Alespoň si nezašpiním boty,“ radostně jsem si pomyslel.

Konečně jsem se dočkal. Autobus mě vyplivnul na konečné stanici. Zkontroloval jsem čas. Bylo za pět minut půl čtvrté, pozvaný jsem byl na čtvrtou. Přestože jsem z minulého týdne, kdy jsem si cestu k jízdárně tajně prošel, věděl, že tam budu za necelých deset minut, na nic jsem nečekal a rázným krokem jsem vyrazil.

Při vstupu do oploceného objektu jízdárny jsem se rozhlédl, ale nikoho jsem nespatriil. V tom ze šatny vyšla asi pětadvacetiletá pohledná žena, oblečená v jezdeckém. Zdvořile jsem pozdravil a otázel se, kde bych našel pana Vágnera. Paní si mě prohlédla a pravila:

„Ty jsi nový adept na ježdění, vid’?“

I když jsem moc nechápal, co adept znamená, na kouzelné slůvko ježdění jsem bez váhání přikývl.

„Tak pojď se mnou, pan Vágner je již ve stáji.“

Prošli jsme okolo velkého kolbiště s různobarevnými překážkami. Vše jsem si se zájmem prohlížel. Vstoupili jsme do chodby ústící do stáje. Okamžitě mne ovanula vůně koní a čerstvého hnoje, tolik známá a příjemná všem opravdovým koňářům. Paní mě dovedla zhruba do prostřed stáje, kde asi třicetiletý muž čistil velkého hnědáka. Nad žlabem visela černá cedule s bílým nápisem:

„Dukát.“

„Bud’ zdrav, Josefe, jak se vede?“ pozdravila paní.

Pan Josef cosi zabručel a odrfkнул si jako kůň.

„Pepo, tady ti vedu nového člena do družstva.“

Josef se narovnal, otřel si ruce do kalhot, podal mi pravou ruku a povídá:

„Tak tě tady vítám. Já jsem tvůj cvičitel. Josef Vágner. A jak říkají tobě, Pepičku?“

„Dobrý den, já jsem Filip,“ špitl jsem nesměle.

„A kde máš maminku? Ta s tebou nepřišla?“

„Ne, ta je doma.“

„Nu, to se mi líbí, nemám moc rád kluky, kteří se drží máminy sukně,“ spokojeně konstatoval Vágner.

„Za chvíli by měly přijít další čtyři nové členky. V družstvu budeš jediný chlapec. Ale taková situace je v celém oddílu, hlásí se patnáctkrát více děvčat než hochů.“

Od vchodových dveří se ozval několikanásobný klapot střevíců. Do stáje vstoupily tři ženy, na rozdíl ode mne oblečené v civilu. S sebou si nesly objemné kabely, jejichž obsah pro mne zatím zůstal utajen. Vzájemně jsme se představili. Kromě paní, které bylo již skoro čtyřicet let, jsem si se zbývajícími dvěma děvčaty hned od začátku začal tykat. Ostatně, proč ne. Ručička ukazatele věku se u Zuzany zastavila na šestnáctce. Druhé budoucí jezdkyňi bylo jednadvacet let.

Cvičitel krátkým, leč přísným pohledem zkontroloval čas.

„Déle již čekat nemůžeme. Uvidíme, možná paní Zdeňka dorazí později. Takže... V první řadě půjdeme do šatny, aby se dámy mohly převléci.“

V tomto okamžiku mi došlo, k čemu slouží ony napakované kabely. S lítostí jsem pozoroval, jak se z útroh zavazadel vynořují přepychové jezdecké boty. Tíše jsem záviděl. V té době jsem ještě netušil, že jednou budu mít také kožené jezdecké boty. S anglickou patou. A hned dvoje.

Šatna, z které jsme s Vágnerem odešli (aby se slečny a paní mohly převléknout), byla umístěna mimo stáj ve velké dřevěné budově. Na šatnu navazovaly kanceláře, sprchy a v podstatě kompletní sociální zařízení.

Opřený o zábradlí kolbiště, Vágner náruživě vdechoval dým z hořící startky. Byla bez filtru. Já, snad z rozpačitosti, či z dlouhé chvíle, jsem se zaobíral kopáním špičkou boty do kamínků. Byly na cestě. Téměř s pravidelnou přesností dopadaly na okraj kolbiště. Vágner nervózně odhodil nedopalek:

„Snad už by mohly být hotové. Takhle v životě nezačneme.“

Letný pohled na hodinky vše potvrdil. Konečně. Konečně ze šatny vyšel zástup nových členek. Členek našeho družstva. Členek oddílu. Levou rukou si významně poklepávaly jezdeckým bičíkem o holeň boty. Asi to měly nacvičený. Další kamínek odletěl. Zase na okraj kolbiště.

Zvídavým pohledem jsem znovu ohodnotil budoucí jezdkyně. Mrknutím levého oka jsem první dvě uchažečky o jezdeckví zavrhnul. Zato Zuzana... Její postava snad musela být vytvořena podle nějakého modelu. Jaký to byl model, nevím. Určitě pěkný. Zuzana si poskočila. Zdůraznila tím svoji perfektní figuru.

Konečně. Konečně jsme ve stáji. Opět na mne dýchlo ono zvláštní kouzlo, které umí vytvořit pouze prostor stáje s oddychujícími a neklidně přešlapujícími koňmi.

Vágner nás nejprve seznámil s chodem jízdárny a bezpečnostními předpisy a poté nás učil, jak správně vyčistit koně. Nebyla to žádná sranda. Zvláště vybírání z kopyt bylo pro mne fyzicky dosti náročné. Než jsem se stačil pořádně rozkoukat, již tu byl závěr naší první hodiny, ve které jsme se učili, jak správně čistit, sedlat a uzdit koně. Čas strávený mezi koňmi utekl tak rychle, jako když se valí voda při povodni.

Domů jsem odcházel plný dojmů, v obleku nasáklém vůní koní, a vůbec mi nevadilo, že na koni jsem zatím neseděl.

5. kapitola

S trhnutím jsem si uvědomil, že Vilma na mne mluví. Pravděpodobně již delší dobu.

„To je dost, že jsi se probral. Měli bychom se jít najít, za hodinu jedeme na nástup.“

Vrátili jsme se ke stánku. Jako na všech závodištích, i zde byl výběr ze dvou jídel. Klobása s jedním chlebem, nebo klobása s dvěma chleby. Aspoň že byla dobře propečená. Na žabinec jsem neměl ani tu nejmenší chuť, tak jsem si dal teplou kofolu. Vrátili jsme se ke koním. Panoval zde čilý ruch. Jezdci se převlékali, sedlali koně, a ti, kteří jeli v první soutěži, byli již na opravovišti, kde uvolňovali své koně. Mezi nimi byla i manželka mého trenéra, Jitka. I přes velký věkový rozdíl k nám, mladým závodníkům, měla kamarádský vztah. Také my ji brali jako kamarádku a tykali jí.

Zatímco jsme se převlékali do jezdeckého, Milada s Petrou upravovaly koním hřívý a ocasy. Petra jezdila v oddíle necelé tři roky a Vilma si ji pro dnešní závody vybrala jako podkoní. Je to hodná a pracovitá holka.

V rychlosti jsem si přejel boty kartáčem, nasedlal a nauzdil Countryho. Venku jsem na něj naskočil a houkl směrem k boxům, kde Vilma Dukátovi upravovala uzdečku:

„Tak kde to vážne, Pláteníková? takhle ty ceny na nás nezbydou.“

Vyrazili jsme na opravoviště, kde se jezdcí připravovali k slavnostnímu nástupu. V okamžiku, kdy jsme dojeli Jitku, začaly se oddíly řadit podle pokynů správce opravoviště. Za doprovodu slavnostně laděné hudby vjely seřazené dvojice na kolbiště. Před sborem rozhodčích vytvořili jezdcí vyrovnanou řadu. Vedoucí nástupu, který, jak určují pravidla, je z pořadajícího oddílu, podal hlášení. Poté jsou představeny jednotlivé ekipy. Když opouštíme kolbiště, jsme doprovázeni hudbou. (Asi to nebyla hudba pro nás, ale pro diváky.) Pro mne a Vilmu dnešní závody skončily. Předali jsme koně podkoním a opět se převlékli.

S tím častým převlékáním jsem si občas připadal jak manekýnka na předváděcím molu. Do ní mi chybě-

lo hodně. Postava, vizáž a prachy. Jenže jí chybělo to nejdůležitější – kůň. Kůň kamarád. Přítel, na kterého se můžeš spolehnout a on se může s důvěrou obrátit k tobě. Když jedete závody, jste jedna bytost. Souhra, která se skládá ze dvou navzájem propojených jedinců. Pokud jeden z nich udělá chybu, přenesse se to i na druhého. A pak to mrzí oba. Opak následuje při úspěchu. Jezdec a jeho kůň nejsou jeden tým, oni jsou jeden. A tomu se nevyrovnají prachy všech modelek.

Odpolední soutěž měla začít až za deset minut, čehož využila Vilma a zatáhla mě za stáj na cigáro. Poté jsme se ledabyle dopleskali ke kolbišti, kde už, opřeny o zábradlí, stály Milada s Petrou.

Havlík v roli trenéra již nemilosrdně proháněl lehce opocenou Jitku s Leonem na opravovišti. Leon byl ve svých jedenácti letech zkušeným skokanem a málokdy shodil překážku, i když občas, jednou či dvakrát do roka, si postavil hlavu, a pak byl vyloučen za neposlušnost.

„Dali jste koním vodu?“ obrátil jsem se na děvčata.

Za obě odpověděla Petra:

„Každý vypil plné vědro a další jsme jim ještě donesly.“

„Tak fajn,“ otočil jsem se, neboť na kolbiště vjel první startující.

Prvních osm jezdců přešlo parkur. Dva čistě, ostatní s jednou, případně dvěma chybami. Pouze startovní číslo sedm si zřejmě spletlo parkur s ruskými kuželkami. Rozbořili, co se dalo. Technickému personálu pak trvalo téměř patnáct minut, než z válející změti klád a stojanů vytvořili opět parkurovou trať. A to ještě některé háky, sloužící k zavěšení barrier, museli hledat mezi diváky.

Připojil se k nám Havlík. Jitka už je na kolbišti a netrpělivě čeká na povolení startu. Nervozita stoupá. Konečně zazněl startovní zvon a dvojice projela startov-

ními praporky. Leon skáče pozorně, jak se na starého kozáka sluší. Všichni se zatajeným dechem sledujeme jejich jízdu. Havlík nervózně žmoulá startovní program. Po učebnicovém zvládnutí čtyř překážek jsme napjati, jak si Leon poradí s vodním příkopem. Jitka však náhle strhává koně k prudkému obratu vlevo a skáče oxer označený číslem osm. Na věži rozhodčích se zběsile rozezní zvon. Jezdkyně je vyloučena za skočení překážky mimo pořadí. Havlík zachroptí, vztekle mrskne programem o zem a zmizí dřív, než kdokoliv z nás stačí promluvit.

Chudák Jitka, pomyslí si.

„Chudák Jitka,“ pronese Vilma nahlas.

Přibíhá k nám Jitka, oči má zarudlé a v ruce žmoulá mokrý kapesník. Chvějícím se hlasem ze sebe vypraví:

„Milan... Milan vzkazuje, že balíme a jedeme domů.“

No, to je teda paráda, to neuvidíme hlavní soutěž, pomyslí si, ale nahlas nic neříkám. Jitce by určitě bylo líto, že je to kvůli ní. Smutně se, co noha nohu mine, ploužíme ke stáji. Cestou se nám Jitka svěruje:

„Já vůbec nevím, co se to se mnou dělo, jak jsem to mohla takhle zvorat.“

„Co by,“ odpovídám, „normální okno. To se občas stane každému.“

I Vilma nachází několik uklidňujících slov. Jen podkoní se neodváží ani špitnout.

„Budte rádi, že jste neslyšeli Milana, jak vyváděl,“ spustí po chvíli ticha Jitka. „Byl celý bez sebe, nadával, kopal do všeho kolem sebe, naštěstí tam nebyli lidi, a nakonec mi řekl, že jsem tele a ke všemu ještě slepý. Nejméně do večera na mne nepromluví.“

„Aspoň budeš mít klid při řízení,“ snažím se zlehčit situaci. Jitka totiž řídí naše transportní auto s koňmi na všechny závody. A Milan Havlík, coby vedoucí eki-

py, sedí vedle ní v kabině. My ostatní se přepravujeme vzadu s koňmi.

„A kde je Milan teď?“ ptám se Jitky ve stáji.

„Šel vyzvednout naše licence a zdravotní knížky koní,“ hlesne a bezděčně se otočí k věži rozhodčích.

„Milado, Petro, napojíte všechny koně,“ ujímám se vedení. „A my zatím sbalíme všechny věci. Ať je klid.“

Než se Havlík vrátil, měli jsme u auta připraveny bedny s věcmi a pytle se zbytky sena a ovsu. Koně měli přes sebe zapnuté deky. Přece jenom byl začátek jara a pod plachtou auta to ještě pěkně profukovalo.

„Tak nakládáme,“ zavelel Havlík.

To bylo jediné, co pronesl. Víc ani slovo. Šel jsem s Countrym jako první, zavedl ho do prostředního boxu a přivázal. Bez problémů se také nechali naložit Leon a Dukát. Chvíli jsme se potýkali se závorou uzavírající boxy, než se nám ji podařilo správně usadit. Naložili jsme bedny a pytle a děvčata již zůstala nahoře. S Havlíkem jsme zvedli rampu a zajistili ji. Zatímco Havlík odcházel do kabiny auta, já s notným funěním šplhal přes dva a půl metru vysokou rampu dovnitř za dívkami. Po tomto udatném výkonu jsem sebou plácnul na bednu vedle Vilmy. Auto lehce poskočilo, koně zadupali a na roztažených nohách udržovali balanc. Vraceli jsme se domů. Ze závodů. Z našich prvních závodů.

Padla na mne únava a začal jsem podřimovat.

6. kapitola

„Ty jsi tady nějak brzo,“ pravil Vágner při odemykání branky. „Alespoň mi pomůžeš při kydání.“

Zamířil jsem do šatny, kde jsem měl již přidělenou skříňku, a převlékl se. Nato jsem hbitě vyrazil do stáje.

Z přístavku jsem si dovezl kolečko, lopatu, vidle a březové koště.

„Začni tady od Vanesy,“ ukázal cvičitel na bílou kobytku. „Koně před ní jsou sportovní, o ty se postarají jejich jezdcí.“

Čistil jsem druhý box. Špinavá sláma sem, čistá dopředu pod koně. Než jsem stačil tuto činnost dokončit, již tu byly členky našeho družstva. Každý z nás dostal přiděleného jednoho koně a opět jsme se učili čistit, sedlat a uzdit. Ke konci výcvikové hodiny Vágner vyvedl nasedlaného Dukáta před stáj. Jeden po druhém jsme zkoušeli nasednout a sesednout. Kůň byl vysoký, a tak mě stálo dost námahy a úsilí se na něj vyškrábat. Ale zato nahoře! Když jsem se konečně usadil v sedle a rozhlédl se z té výšky, přepadl mě krásný nepopsatelný pocit. Dukát pode mnou několikrát neklidně přeshlápl, zafrkal, a já, ač nerad, musel na pokyn cvičitele sesednout, neboť na řadě byla Zuzana.

„Za týden už začnete jezdit,“ loučí se s námi Vágner a já radostně běžím na autobus.

7. kapitola

Něco mě vytrhne z dřímoty. Nějaké hučení, povídání, prostě nějaký šum. Pootevřu oči. O rameno se mi opírá Vilma, oči má zavřené a tiše oddychuje. Tak ta to nebyla. Podívám se po našich podkoních. Hlavy těsně u sebe, šeptají si a každou chvíli se pištivě chichotají.

Kačeny jedny zatracený, pomyslím si, ani na chvíli si nedají pokoj. Pořád musí o někom klevetit, někoho pomlouvat. Teď mají určitě na paškálu mě nebo Vilmu. Anebo oba, protože každou chvíli k nám vrhají kradmé pohledy.

Auto lehce nadskočilo, koně zadupali a Vilma zívla: „Kde to jsme?“

Vykouknu zpod plachty:

„Už jedeme okolo letiště, za pět minut jsme doma.“

Zastavujeme za stáji. Kdybychom spali, hrknutí auta by nás zaručeně probudilo. Koně na autě se okamžitě s hlasitým řehtáním zdraví s koňskými přáteli ve stáji. Přelezu rampu, seskočím, trochu se mi podvrkla noha, ale nic vážného to není. Společně s Havlíkem spustíme rampu dolů. Vyneseme bedny, náradí a ostatní věci ze zádi auta. S Countrym nemáme místo na otočení, a tak musíme pomalu vycouvat. Ve stáji se koně nedočkavě vrhnou k napáječkám, a zatímco hltavě polykají litry chladivé vody, zbavíme je teplých dek. Než podkoní zametou podlahu transportního auta, máme koně vyčištěné.

Posbírám si saky paky.

„Na shledanou, pane Havlík,“ loučím se s trenérem.

„Filipe,“ zastaví mě. „Zítرا pojeděš na vyjížďku do lesa. Pojeděš prvně sám, tak žádnou divočinu.“

Srdce mi radostně poskočí.

Asi jsem nezajel až tak špatně, když můžu jet sám ven.

Cestou se ještě zastavím u Countryho, na rozloučnou ho pohladím po jeho krásně tvarované hlavě a podám mu cukr. Country mi vděčně olízne ruku.

8. kapitola

Druhý den jsem se nemohl dočkat drnčení školního zvonku, ohlašujícího konec poslední vyučovací hodiny. Na jízdárnu jsem dorazil v půl třetí a dvacet minut jsem přešlapoval před zamčenou brankou, než se v zátáčce objevila záchrana v podobě Vágnera, vlastního patřičný klíč.

V rychlosti jsem se převlékl do jezdeckého. Při vstupu do stáje mě Country zdraví, tak jako každý den, hlasitým veselým řehtáním. Vstoupím k němu

do boxu, pošimrám ho mezi ušima (to má obzvláště rád) a pohladím po čele. Country do mne začne něžně strkat svým hebkým čumákem v očekávání kostky cukru či jiného pamlsku. Konečně se vytouženého cukru dočkal a hlavou se mi spokojeně otírá o rameno. Svým chováním občas připomíná mazlivého pejska. Dokonce i venku ho můžu pustit, a nikdy neuteče. Kam se hnu, tam mě následuje.

Po vyčištění jej nasedlám a nauzdím. Šlachy předních noh mu zpevňuji elastickými bandážemi. Ještě zkontrolovat martingal, a můžeme vyrazit.

Lesní ticho přerušuje jen občasné zaštěbetání ptáčka a zavržení sedlového řemení. Sem tam se ještě přidá Country svým odfrknutím, občas cinkne podkova o kámen. Jinak všude panuje klid a mír. Již včera večer jsem se rozhodl, kam dnes pojedu. A tak po přeskočení potoka stáčím koně na jih, kde leží můj domov. Aby si Country po včerejších závodech odpočinul, jedu většinou v kroku, jen občas kousek zaklušu. Převážná část cesty vede lesními pěšinami, pouze poslední, zhruba kilometrový úsek tvoří hlinitá cesta lemována zahrádkami, ve kterých se krčí malé dřevěné chatky.

Chvíli, no, netrvalo to zase tak dlouho, jak to vypadá, jsem se potýkal s otevřením zahradní branky, neboť ze sedla byla klika téměř mimo dosah. Konečně. Zadařilo se. Projel jsem zahradou a vyhýbal se pečlivě osázeným záhonům s květinami. Přehodil jsem si bičík do pravé ruky. A tím bičíkem jsem zatukal na okno kuchyně. Po chvíli a několika nervózních přešlápnutích Countryho vyhlédla maminka a čelem skoro narazila do hlavy mého koně, který do okna zvědavě nakukoval. S leknutím uskočila zpět (asi tam byl nějaký ten fujtajbl či něco podobného) a znovu vykoukla až po chvíli, a to zřejmě jen proto, aby se ujistila, zda ji nešálí zrak. Nakonec se odhodlala vyjít ven, sundat si

zástěru, pohladit koně. Po chvíli přemlouvání seděla nahoře. Na koni.

Byl čas vrátit se na jízdárnu. Při projíždění chatové oblasti jsem musel dávat velký pozor, neboť se k nám připojil houf malých zvědavých dětí. Byla to pro ně jistě veliká událost, vidět zblízka koně. Když jsem projel okolo starého konzumu, ve kterém svého času prodávala moje babička, ohlídnul jsem se zpět. Nikde nikdo. Ani jedno dítě. Asi měly slíbenou rybízovou merendu. Nacválal jsem. Cestou jsem si opět užíval klid a ničím nerušené lesní ticho. Bylo to úplně něco jiného než společné vyjížďky s družstvem, při kterých jedou jezdci jeden za druhým a musejí si hlídat předepsané rozestupy. Vůbec pak nemají čas si jízdu vychutnávat tak jako dnes já.

9. kapitola

Večer, kdy už je v celém domě klid, ležím na posteli a srovnávám své jízdárenské začátky s tím, co prožívám nyní.

Vzpomínám, jak při naší třetí hodině Vágner přichystal Dukáta a všichni jsme se přemístili na krytou jízdárnu. A zde jsme prvně skutečně jezdili. Cvičitel vedl koně pomocí lonže na kruhu. Na každého z nás sice vyšlo s bídou deset minut strávených na koňském hřbetu, ale i tak to byl nádherný pocit. Pocit, který se nedá popsat, ten se musí zažít. Každý z nás jel chvíli v kroku, potom v klusu, a nakonec kousek ve cvalu. Tedy to se hlavně týkalo Dukáta. My se na něm snažili pouze udržet.

A začaly následovat jízdy, kdy už jsme měli každý přiděleného koně a procházeli jsme základním výcvikem. Celou zimu se odehrával v kryté hale. Všechny

jezdkyňě z našeho družstva již měly možnost, a některé dokonce vícekrát, ochutnat piliny smíchané s rašelinou, které tvořily povrch jízdárny. Já naštěstí doposud této příležitosti nevyužil. Až přišlo jaro.

V dubnu, kdy už tráva voněla a stromy se zazelenaly rašícími lístky, jsme začali jezdit vedle kolbiště na upraveném pozemku, kde se při závodech připravovali koně na start. Takže vlastně na opravovišti. A tehdy se na mne přišla podívat maminka. Úplně prvně mě viděla na koni. Snažil jsem se, abych udělal co nejlepší dojem, abych předvedl, co jsem se přes zimu naučil. Myslím, že mi to tenkrát šlo. Matka asi po půlhodinně spokojeně odchází na autobus a již mizí z dohledu. A já, ukolébán svým dosavadním výkonem, se přestávám plně soustředit. A pak to přišlo. Přišlo to jako blesk z čistého nebe. Kobyła vyrazila, dvakrát či třikrát vyhodila (kdo by taky měl čas to počítat) a předními nohama se zapíchla do země. Jak dlouho jsem letěl přes její krk, si nepamatuji. Zato si dobře pamatuji onen potupný pocit, když jsem se kutálel v blátě.

„Tak vstávat a nasedat,“ směje se pod vousy Vágner.

Kobyła se opodál spokojeně pase. Bez problémů ji chytím a nasedám. Jenže kobylce se to asi zalíbilo, a tak, než se stačím pořádně usadit, už se zase válím na zemi.

„To jsi měl říct hned, že tě baví trénovat nasedání,“ směje se, teď už nahlas, cvičitel.

Další měsíc jsme začali jezdit na vyjížděky do nedařlého lesa. Všem se tato forma výcviku ihned zalíbila. V této době se u kryté haly, která byla vzdálena asi půl kilometru od původní jízdárny, začaly stavět nové stáje, šatny a kanceláře. Každý všední den mělo jedno družstvo za úkol zúčastnit se brigády na stavbě. Naše družstvo v úterý. V sobotu a v neděli chodil, kdo měl čas. Ze začátku jsem na brigády chodil v úterý, později

jsem přidal víkendy. Zjistil jsem, že v úterním družstvu jezdí Jan, kterému nikdo neřekl jinak než Janek. V sobotu dopoledne zase jezdil Lukáš. V těchto jarních dnech se uvolnilo ve čtvrté hodině jedno místo a po domluvě s cvičitelem jsem přivedl svého kamaráda Pavla. No, a hlavně kvůli těmto brigádám jsme se my čtyři skamarádili.

Květnovou neděli již od časného rána provázely jásavé paprsky, vystřelované zlatavým kotoučem, zvaným Slunce. Slabý vánek, který se jen občas odněkud vynořil, sotva pohnul listy na stromech. Pod jedním takovým stromem jsem netrpělivě postával a vyhlížel již bůhvíkolikátou tramvaj přijíždějící z centra města. Tramvaje vždy zastavily, vyplivly několik lidí, najely na točnu a po pár minutách se vracely zpět do města. Pavla se jim zatím vyplivnout nepodařilo. Jako obvykle měl zpoždění. Asi mu zase zaspal budík. Konečně jsem se dočkal. Mezi hloučkem lidí a několika psy se na refýži zjevil rozčuchaný Pavel. S rozpačitým úsměvem, který snad měl navodit přátelskou atmosféru, popoběhl zbývající dva tři kroky.

„Teď už to nezachrániš,“ uvítal jsem ho s pohledem zarytým do ciferníku primek.

„Já vím,“ nadechl se, „ale dneska to zas tak strašný není. Jenom, no, necelých padesát dva minut. A na to, že je neděle...“

„Budete vozit beton do základů hnojiště,“ zapojil nás ihned Havlík.

Společně jsme naplnili kolečko betonem a Pavel, coby starší a silnější, s ním vyrazil k velké, asi dva metry hluboké jámě, která se měla proměnit v budoucí hnojiště. S funěním a hekáním zvrhnul obsah kolečka do jámy. Hluk padajícího betonu náhle přehlušil strašlivý výkřik, přecházející v souvislý řev. Pavel se rozpačitě rozhlédl, poškrabal se v rozčuchaných vlasech,

a nakonec opatrně nahlédl přes okraj jámy. Na dně, opřený o hrablo, na chvějících se nohou stojí Janek a ze zad mu spadávají čerstvé kousky betonu.

Pavel zalapal po dechu, zhluboka se nadechnul a přeskakujícím hlasem povídá:

„Ahoj, já jsem Pavel.“

„No, já Janek,“ ozve se po chvíli, „ale příště mi radši jenom podej ruku.“

A tímto dosti nepříjemným zážitkem bylo zpečetěno naše přátelství.

10. kapitola

Od nynějška jsme většinu času tráveného na jízdárně prožívali spolu. Sice každý z nás jezdil v jiném družstvu, ale často jsme se scházeli na brigádách. V létě se ještě navíc svázelo seno a na podzim balíky slámy. Na jízdárně jsme začali trávit každý den, každou volnou chvíli.

S nástupem zimy se opět začalo jezdit na kryté jízdárně a mrazivé počasí nedovolovalo pokračovat na stavbě. O to víc jsme začali používat starou dřevěnou klubovnu. Porůznu jsme sehnali starý nábytek a kamna. Vágner někde sehnal obrovskou hromadu dřeva, které jsme několik dní řezali. Zato nám vystačilo na celou zimu.

Den střídal den, týden míjel týden, a najednou tu bylo září, kdy jsem jezdil téměř čtyři roky. Zrovna jsem přišel na jízdárnu po týdenní pauze, zapříčiněnou chřipkou.

Hned ve dveřích klubovny na mě spustil Lukáš:

„Víš, co je nového? Ty a já jsme vybráni do skokového družstva a Janek do drezurního.“

„A co Pavel?“

„Ten zůstává v základním výcviku. A nás bude trénovat Havlík. Já budu jezdit Leona a ty Countryho,“ chrlí Lukáš ze sebe novinky.

Chvíli jsem mlčel.

„Tak co ty na to?“ nenechal mě Lukáš v klidu.

„To si myslí, že jsem sebevrah?“ vyhrknul jsem. „Jezdit takovýho vygumovaného cvoka... Na něm se nedožiju letošních Vánoc, o Silvestru ani nemluvě.“

Se smíšenými pocity jsem dokončil převlékání. Na jednu stranu jsem byl moc rád, že mi oddíl světil sportovního koně, a tudíž se mnou počítá příští jaro na závody, na druhou stranu jsem si zcela nebyl jist, zda po několika jízdách na Countrym budu mít končetiny ještě natolik v pořádku, abych se jarních závodů mohl zúčastnit.

Jen za mnou zaklaply vstupní dveře maštale (což obstaralo Brano či něco podobného), zahlédl jsem v chodbě šklebícího se Havlíka. Ohlédl jsem se. Za mnou nikdo nešel, tudíž se šklebil na mě.

„Tak co, Filipe, už to víš?“

Polknutí. To bylo jediné, na co jsem se zmohl. Myslím, že jsem i trochu přikývl, ale tím si opravdu nejsem jist.

„Takže začneš jezdit Countryho u mě ve skokovém družstvu. Jo, a aby se to nepletlo, začneš hned teď. Na stavbu dnes nepůjdeš, tak hod' zpátečku a jdi se převléct do jezdeckýho.“

První seznamovací jízdu jsme nakonec přežili oba ve zdraví. Já i kůň. Havlík byl schovaný za závorou.

Před Countrym jsem jezdil na spoustě různých koní, ale tak výjimečného koně, jako byl on, jsem nikdy předtím ani potom nepoznal. Jeho bývalá kariéra steeplera se u něho projevovala vysokým temperamentem a chutí jít na každou překážku bez jediného zaváhání, ale bohužel i se značnou zbrklostí. Přes počáteční pro-

blémy, které našťestí netrvaly nijak dlouho, jsme se postupem času natolik sblížili, že bych Countryho nevyměnil za žádného, byť sebelepšího koně. A tak se toto září stalo pro mne dalším naplněním jezdeckého snu. Měl jsem sportovního koně. Měl jsem Countryho.

11. kapitola

Druhý den po mé první samostatné vyjíždce jsem přecházel sem a tam před zamčenou bránou naší jízdárny. Počasí našťestí ušlo, i když občas zafuněl studený vítr. Hlavně, že nepršelo. Během dvaceti minut, kdy jsem si zbytečně šoupal podrážky svých zánovních botek o místní komunikaci, se v mé hlavě pomalu vynořoval nápad. A to nápad velmi troufalý. Pak se konečně v ohybu vynořil Vágner, zachrastil svazkem klíčů, odemknul bránu a po pár vteřinách i vstup do šaten.

Zatímco Countrymu čistím box, klapnou vstupní dveře. Po třech schodech sejde Havlík a já pozorně pátrám ve výrazu jeho tváře. No, snad má dobrou náladu, odhaduji. Po vzájemném pozdravu, během něhož jsem si levým okem ověřil, že úniková cesta směrem k hnojišti je volná, se osměluji:

„Pane Havlíku, měl bych velkou prosbu. Chodím každý den na jízdárnu první a musím dost dlouho čekat, než někdo z trenérů přijde a odemkne. Tak jsem se chtěl zeptat, jestli bych nemoh mít taky klíče. Teda od jízdárny.“

Musím se pochválit. Vychrlil jsem to ze sebe bez zakoktání. Však jsem to trénoval půl dne. No, půl dne ne, ale celou dobu, co jsem se převlíkal. Sklopím oči a nervózně přešlápnu. Havlík si promne kořen nosu, nadzvedne čepici a prohrábne prořídlé vlasy. Pak konečně prolomí ticho:

„Dobře, klíče dostaneš, ale ručíš mi za pořádek. A za všechny, co se scházíte v klubovně. Žádný vylomeniny a nebudete tu bez svolení přespávat. Jeden průser, a...“

Do dneška nevím, proč tenkrát Havlík větu nedokončil. Jestli ji nechal viset ve vzduchu jako nevyřčenou vyhrůžku, nebo ho již nic nenapadlo. Hlavní bylo, že jsem ten večer klíče skutečně dostal.

Stáj se pomalu začíná zaplňovat spěchajícími jezdci, neboť se blíží čtvrtá hodina odpolední, tedy čas, kdy startuje výcvik. Všech sedm jezdců základního výcviku vyvede koně, nasednou a se svým cvičitelem odjedou alejí do lesa.

Ve dveřích sedlovny se srazím (a to doslova) s rozesmátou Danou a Evou.

„Ale, ale, u plůtkářů je dnes nějak veselo,“ prohodím k nim.

„A co nového u klokanů?“ oplácí mi Eva.

Eva a Dana patří k poměrně početnému drezurnímu družstvu, jehož členům my, skokani, říkáme trochu posměšně plůtkari. Název je odvozen od nízké ohrádky, která lemuje obdélník, na kterém drezúráci předvádí svoje umění. No, a na oplátku si drezurní jezdci pro nás vymysleli příhodný název: skokani – klokani.

Jediným zástupcem mužského pokolení v drezurním družstvu je Janek. A naše skokové družstvo? Moc nás nebylo. Havlík, jeho manželka Jitka, já a Lukáš. A vlastně Vilma. Ale tu trénoval Vágner.

Vyjel jsem s Countrym na kolbiště. Postupně se připojili další skokani. Když jsem začal cválat, abych koně pořádně rozhýbal a uvolnil, najednou se vyrojilo všech osm drezúráků. Bylo to tak tak. No, vyhnul jsem se. Trenéři se začali domlouvat (nebo hádat – nevím byl jsem dost daleko), kterou část kolbiště bude využívat to či ono družstvo. Vágner s Vilmou šli raději rovnou na opracoviště.

Nakonec jsme se s Havlíkem přesunuli na zadní část kolbiště. Dřív jsem o tom nikdy nepřemýšlel, až teď. Během toho dohadování trenérů. Osmdesát na pětasedmdesát metrů. To jsou rozměry našeho kolbiště. Skoro čtverec, který je z jedné strany ohraničen stájí a protější stranu lemují vzrostlé topoly. Přírodní hranici mezi kolbištěm a silnicí dotvářejí vzrostlé keře pámelníku. V prostoru kolbiště jsou umístěny čtyři pevné překážky. Původně jich bylo pět, ale černou pyramidu z borovicových klád již rozebral sám čas. A tak nám zůstal stůl, asi sedmdesát centimetrů vysoká plochá vyvýšenina čtvercového tvaru s kolmými stěnami. Jedné straně stolu vévodí mohutný živý oxer, z druhé strany je přilepen malý vodní příkop. Poslední stabilní překážkou je velká voda. Čtyři metry. A právě tady, u velké vody byla ona pomyslná hranice při dnešním ježdění. Tak to trenéři domluvili. Jo, nepletli jsme se.

Cílem této hodiny bylo zvyšování příjezděnosti, ohebnosti a ovladatelnosti koně. Podle pokynů trenéra jsme prováděli zastavování, nacválání z místa, různě velké kruhy, vlnovky ve cvalu a další a další cviky. Copak o to, Leonovi s Lukášem v sedle to šlo. Hůř jsem na tom byl já. Teda já s Countrym. Ale i u něj se za těch půl roku začaly projevovat pokroky. Byť zpočátku malé. Jako nyní. V zastavení vydržel stát v klidu požadovaných šest vteřin bez přešlápnutí.

Už jsme skoro končili, krokovali a najednou se z hlásné trouby, v kterou se proměnila Havlíkova ústa, ozvalo:

„Vyčistit koně a všichni na stavbu.“

Navlékl jsem na sebe staré pracovní oblečení, které již bylo notně potřísněné maltou a bůhví čím. Sem tam mi dírou vykoukla ruka či noha, ale zatím to na mně drželo, jen v pase jsem místo pásku používal motouz z balíku slámy. Na nohy jsem si natáhnul staré kecky,

jejichž původní barvu již nikdo nezjistí. Do pravé kapsy jsem zasunul načatý balíček cigaret (levá kapsa byla děravá) a byl jsem připraven vyrazit. Ne však Lukáš. Přetrhla se mu tkanička a chvíli hledal vhodný provázek coby náhradu.

Za stájí se k nám připojila Jitka.

„Kluci, dejte mi cigáro,“ žadonila, sotva nás zahlídla.

„A ne abyste to práskli Milanovi,“ připomínala jako obvykle, neboť její manžel byl zapřísáhlý nekuřák.

Než jsme došli na dohled staveniště, všichni jsme dokouřili a Jitka si hbitě do úst vsunula hašlerku.

Celé odpoledne jsme z nákladních aut vykládaly tvárnice. Snažili jsme se je co nejlépe rovnat k zadní stěně kryté haly.

Havlík ze sklíčka hodinek sfoukl bílý prach a nahodil škleb, který snad měl být úsměvem:

„Tak pro dnešek končíme, panstvo.“

Udiveně jsme se po sobě podívali. Takhle brzo ještě žádná brigáda neskončila.

12. kapitola

Došli jsme na jízďárnu. A tam stál přepravní box opatřený barevnými nápisy a jménem významného českého jezdce. Aha, tak proto už nejsme na stavbě. V boxu něco nervózně přešlapovalo a funělo. No, nosorožec to nebyl. Dvířka boxu se rozlétla, objevila se dlouhonohá blondýnka a za ní nádherný ryzák. Nenuceně sešli po rampě. V tom okamžiku jsem nevěděl, co sledovat dřív. Zda bloncku s dlouhými vlasy, nebo koně, jehož bohatá hříva mohla směle soupeřit s kadeřemi tý holky. *Vyhrál kůň*. Goli, celým jménem Goliáš, našlapoval zlehka a zvysoka. Co říkal jezdec Havlíkovi, jsem vůbec nevnímal. Snažil jsem se pozorovat koně,

ale oči mě neustále zrazovaly. Aniž bych chtěl, vzdyc-ky se samy stočily na blondýnu. Nepomáhalo jim ani moje časté napomínání. Dívka došla ke mně a zničehonic mi předala otěže. A přitom mi přejela po ruce. Možná prstem, nebo nehtem. Nevím čím, ale po kůži mně přeběhli mravenci. Až mě to tak nějak zvláště zabrnělo. Pak si odfoukla vlasy z čela a vypustila dým z cigarety, který se několikrát zavlnil a pak začal stoupat k obloze.

„Když jsme sem přijížděli, viděla jsem po levé straně silnice takovou zajímavou dřevěnou hospodu. Neza-jdem na kafe?“ zeptala se mě. Žádné zbytečně dlouhé seznamování, žádné ostychy, šla rovnou na věc.

„Jo, určitě,“ vyblekotal jsem ze sebe celý zaskočený.

Ani jsem se nemusel moc rozhlížet a Havlík už mi bral otěže z ruky.

Vnořil jsem ruku do kapsy, a když jsem ji vytáhnul, na dlani se mi objevilo pár desetníků, mezi nimi vyčuhovaly asi dva padesátníky a tři koruny.

Ta holka, já ani nevím, jak se jmenovala, přišla až natěsno ke mně. Podívala se na ty mince v mé ruce a zase si musela odhazovat z čela ty blond vlasy. Jo, každý má nějaké problémy.

„No, moc toho nemáš. A kolik jsi toho vyhrál?“

„Já? Já nic, jel jsem jen jedny závody. A nic moc,“ blekotal jsem a snažil se ignorovat výstřih jejího trička.

„Chm, tak to se jdi bodnout. S takovými, jako jsi ty, se já nebavím,“ a hodila po mně namyšleným ksichtem.

Že vyhrál kůň? Kecal jsem. Slunce pro mne přestalo svítit. Naštěstí bylo dneska zataženo. Otočil jsem se a doslova zdrhnul do stáje. Kam taky jinam než za Countrym. Za tím, který mě nezklame. Za tím, který mě má rád. Kůň se na mne zadíval hlubokýma očima. Lehce zafrkal a pokýval hlavou.

„Country, ty jsi jediný, který mi rozumí. Jediný, který mě má pořád rád. Neboj se, ani já tě nezradím. Spolu ještě něco dokážeme. A ta blondatá nána ještě bude zírat.“

Country přešlápl z nohy na nohu a já mu zabořil obličej do hřívy. *Nechci vidět žádnou holku. Ani jednu. Ani Vilmu. Alespoň pro dnešek ne. Mně stačí můj Country.* Country chápavě odfrknul a položil si hlavu na moje rameno.

Stájí se rozezněl zvučný hlas trenéra Milana Havlíka: „Skokani ke mně.“

Rukávem nepřilíš čisté košile jsem si nenápadně osušil slzy.

„Chci vám představit nového koně,“ šveholil Havlík radostně.

„Podívejte se sami. Plnokrevník. No, co k tomu dodat. Má za sebou spoustu a spoustu parkurů a oddíl ho koupil pro mne a pro Jitku. A tím pádem bude mít Lukáš Leona jen pro sebe.“

Havlík domluvil a láskyplně hladil Goliáše po lysince.

„Vypadá dobře,“ dovolil jsem si poznamenat.

„A jak je starý?“ otázal se Lukáš.

„Nedávno mu bylo šest. Ale už toho umí dost. Tak, a teď hlavní věc. V sobotu sraz v pět hodin, pochopitelně ráno. Na závody jede Jitka s Goliášem, Filip s Countrym, Lukáš s Leonem. Ještě s sebou bereme Vilmu s Dukátem.“

Maje v paměti předcházející zkušenost s blondatým živlem, vůbec jsem nezajásal. Ani v duchu.

„Jó, a pánové, jede se na dva dny. Takže spacáky s sebou. A každý svůj. Včetně podkoních. Jasný?!“

Něco jsme zamručeli a radši jsme si šli po svých.

Po onom drzém až vyzývavém útoku namyšlené blondýny jsem neměl na nic náladu. Stejně bylo zajímavý, že i přesto, jak mě nakrkla, jsem ji nemohl vy-

pudit z hlavy. Anebo právě proto. *Co si o sobě vůbec myslí? Že je u toho známého sportsmena? Že je hvězda první velikosti? Že se mu stará o koně? Já ji na koni ještě neviděl a ona mě určitě taky ne. Tak o co vlastně jde...*

Znechuceně jsem vlez pod sprchu. Horká voda blahodárně masírovala moje záda a já v duchu spílal tomuto světu. Dvakrát jsem si pročísnul pěšinku, hodil pohled do zrcadla a vstoupil do klubovny.

„Tady máš kafe,“ přistrčila Vilma po poškrábané desce stolu kouřící hrnek.

„Nechci,“ odseknul jsem a zadíval se z okna. Ne že by z něho něco bylo vidět. Naposled bylo umytý asi za Marie Terezie. No, to jsem přehnal, ale jiného panovníka neznám.

Do háje, co se sakra děje? Neměl bych být tak protivný. Aspoň ne na Vilmu. Ale copak to jde? Hlavou mi létají myšlenky tak rychle, že je ani nestačím registrovat. Pitomá blondýna. Ani nevím, jak se jmenuje. Možná je to tak lepší...

„Co tě žere, ty snad nejedeš na závody?“ vzala mě Vilma za ruku.

„Ale jedu, jedu, a vůbec, já musím domů,“ vyškubnul jsem se z jejího sevření. Odešel jsem na autobus, přestože jsem věděl, že na stanici budu čekat víc jak půl hodiny. Věděla to i Vilma. Pitomá blondýna.

Sakra, co se to se mnou děje? ptám se sám sebe, dnes již snad posté. Zmítám se doma na posteli, a ne a ne usnout. *To se necháš rozhodit jednou nafoukanou, i když pěknou nánou?*

A ještě ke všemu to s Vilmou. Zítra se jí musím omluvit. No jo, zítra. Jestli už nebude pozdě. To byl den. Na co jsem dnes sáhnul, to jsem podělal.

Druhý den moje nálada vystoupala vysoko nad bod mrazu. Těšil jsem se na závody, těšil jsem se na Vilmu.

„Čau, chtěl bych se ti za ten včerejšek.....“

„Dej mi pokoj!“ doslova zařvala Vilma, až koně poskočili.

„A ty taky,“ otočila se k Dukátovi, který do ní štouchal hlavou.

Vyuhnul jsem a jako robot odkráčel ke Countrymu. Taky tak pomalu a strnule. Celou maštalí prolétávala nespočetná hejna much. Po jedné, která byla až příliš dotěrná, se Country ohnal ocasem. Udělal dobře. Švihnul mě přes pravý stehno, a kdo to zažil, potvrdí, že je to docela cítit. Ne že by to člověka skoliilo, to ne, ale mě to alespoň probralo.

A tak jsem na dnešní trénink vyrazil už s poněkud bystřejší hlavou. No, co se týká bystrosti... Dnešní trénink naštěstí nebyl moc náročný, a tak jsem ho nakonec přežil. A ve zdraví. I když během ježdění se mi v hlavě, nebo v tom, co mi z ní zbylo, neustále honily myšlenky o Vilmě, o tom, co jsem včera provedl. A provedl jsem vůbec něco? Jo, pravda je, že jsem byl na Vilmu protivnej.

Dodneška nevím, jak to ten celý čas Vilma dělala. Jak to uměla načasovat. Ten starej vaříč, co jsme tam měli, to není jako dnešní rychlovarný konvice. Ale i dnes, jako vždy předtím, na mě po ježdění čekala v klubovně horká káva.

„Dík,“ hlesnul jsem a s rozpačitým pohledem si přisunul šálek s voňavým mokem. Skoro jsem ho vylil, ale poněvadž jsem od přírody šikovný, nakonec ukáplo jen pár kapek. Ty jsem utřel rukávem levý ruky. V pravý jsem měl to kafe.

„Víš...“ vztáhnul jsem ruku k Vilmě. Ta však byla rychlejší a stačila ucuknout.

„Hele, necháme to zatím být. Můžem si promluvit o víkendu na závodech. Já tě nezatracuju, ale včera jsi se choval nemožně. A já vím proč. No, tak na závodech.“

Jelikož můj hlas nějak selhal, vyskřehotal jsem pouze:

„Jo, já vím.“

Nabral jsem znovu dech a už to bylo lepší:

„Vilmo, já už budu muset jít na autobus, půjdeš se mnou?“

Cvaknul zapalovač, konec cigarety se zbarvil doruda a mezi vznášejícími se pramínky kouře prolétlo:

„Ještě zůstanu.“

Ve dveřích jsem se otočil. K slzám jsem neměl daleko.

„A závody, na závodech budem mít zase společnou bednu?“

„Jo, budem. Už jsem říkala, že si na závodech promluvíme.“

No, jasně, kde by tak narychlo sehnala jinou bednu. Jelikož jsem od přírody drsňák, tak mi cestou na autobus ukápla jen tam nějaká ta slza. Vodopád se nespustil.

V pátek, aniž jsme použili nějakých velkých slov, jsme se usmířili. Byl jsem rád, já ty velký slova neznal. Po ježdění jsem otevřel dveře klubovny a Vilma na mě skočila. Tedy pouze obrazně. Jednak by to nemusela vydržet prohnilá dřevěná podlaha klubovny a potom ani moje postava závodního jezdce, který si udržoval váhu okolo padesáti čtyř kilogramů. Tím ovšem nechci říct, ba ani naznačit, že by Vilma vážila víc.

Vypili jsme spolu černou kávu, horkou jak vydařený letní den a tmavou jako noc, kdy se měsíc nachází v zatmění. Večer, kdy se již šerilo, mi Vilma dala na autobusové zastávce tak dlouhou pusu, že si o tom babky z naší vesnice vyprávěly ještě čtrnáct dní. (A ty, co neumřely, dodneška.)

13. kapitola

Z pátku na sobotu jsem nemoh ani dospat. Ne kvůli snům. Nic se mi nezdálo. Jak by taky mohlo, když jsem

skoro nespal. Budík se svítícím ciferníkem byl sice nařízen až na čtvrtou hodinu, ale moje podvědomá nervozita mě potměšile vyhnala z postele už ve tři ráno. Mohlo bejt asi tak za tři tři. Po denním světle ještě nebylo ani památky, jen kulatý měsíc udiveně nahlížel do mého pokoje. Zřejmě si říkal: *Vida ho, blázna, je sobota, a on už vstává.*

A měl pravdu. My, jezdci, svým způsobem blázni jsme. Měl jsem hodinu času navíc, než jsem původně plánoval. A tak jsem rozevřel zip velké tašky, vyndal její obsah a rozložil jej na koberec. Dal jsem se znovu do kontroly věcí. Bílá, pečlivě vyžehlená košile, kravata, ve které je vetknutý odznáček s emblémem našeho oddílu, bílé rajtky složené v úhledný balíček. Kousek stranou leží igelitová taška, napěchovaná pečenými řízkami a chlebem. A ještě láhev s vodou, doplněná sirupem. Ostatní oblečení a věci mám od včerejška uloženy v bedně na jízdnárně. Včetně spacáku. Vždyť jedeme na dva dny. Horečně přemýšlím, zda jsem na nic nezapomněl. Nic mě nenapadá, a tak rovnám vše zpět do kabely. Dosrknou poslední zbytek čaje (už je pěkně studenej), kabelu si hodím přes rameno a kráčím na první ranní autobus. Za sebou nechávám spící barák. Ani starý kokršpaněl se neprobudil.

Ve stáji je již živo. Jdu rovnou ke Countrymu. Jakmile mě zahlédl, nebo snad uslyšel, radostně pohodil hlavou a ozval se hlasitým řehtáním. Nabídnutou kostku cukru opatrně uchopí svými hebkými pysky. Protáhnu se, až mi zapraská ve všech kloubech. Pak provedu důkladnou kontrolu koně. Všechno v pohodě. Tak, ještě podkovy. Countrymu se leskne srst, až oči přecházejí. *Zlatá Milada*, pomyslím si v duchu.

„Milado, moc děkuju,“ řeknu nahlas.

Zatímco jsem děkoval za připraveného koně, nenápadně jsem si Miladu prohlédl. Tmavé vlasy má zastřižené do tupého tvaru, připomínající třicátá léta

dvacátého století. A upřímně řečeno, Countryho srst se leskne o hodně víc. Mezi hnědýma, daleko od sebe posazenýma očima, vyčnívá bambulovitý nos. Brada, s náznakem podbradku, ubíhá rychle dozadu. Její tělo, oblečené do tmavomodré teplákové soupravy, vykazuje několik nadbytečných kil. Nohy vězí ve starých gumových holínkách neurčité barvy. Dřív asi byly černý. Ale to se tu ještě proháněli dinosauři. Podle velikosti bot bych tipoval, že je zdědila po tatínkovi.

Shrnuto. Milada, jako ženská, mi prostě nic neříká. Je ale úžasně chytrá, dá se s ní mluvit o čemkoliv. Popravdě řečeno, mohl bych se od ní ledačemu přiučit. A co je hlavní, je pracovitá, spolehlivá a zbožňuje koně. A proto si ji tak rád беру jako podkoní.

Dnes jedeme se čtyřmi koňmi, a proto je u nakládací rampy připraveno naše druhé, větší auto, které je schopno uvést až šest. Havlík se letmo mrkne na hodinky.

„Půl šestý, nakládáme. Sice všichni startujete až odpoledne, ale máme před sebou tři hodiny jízdy. Tak ať to odsejpa.“

Podíval jsem se nahoru. Ten zvědavej měsíc už tam nebyl.

Konečně máme naloženo. Usednu na bednu, kde již trůní Vilma. I Lukáš má svoji bednu kousek vedle nás. Původně ji chtěl okupovat sám, aby se mohl natáhnout, ale vnutila se k němu Dáša. Pro dnešní závody jeho podkoní. Dáša, taková malá roztomilá holka.

„Víš, musíš to pochopit, já jsem ještě malá holka. Víš?“ – Toto používá vždy, kdy si neví s něčím rady. No, vlastně to tak používala. Dnes už tuto větu (ona to není v podstatě věta, ale spíš průpovídka) používá pořád. Hlavně, když jí něco nejde. A myslím si, že má ráda nejenom koně... Naproti nám se tísní Milada, Petra a dcera Havlíkojc, Jitka. Abychom je mezi sebou rozeznali, říkáme jí *Malá Jitka*.

Auto sebou šhubne, motor zachrchlá, koně nervózně přešlapují. A jedeme. Jedeme směrem na západ, skoro až na německou hranici. Tam, kde se odehrají závody. Začínáme si prozpěvovat naše oblíbené jízdářenské písničky a rozpustile máváme na auta, která nás předjíždějí. Kdo ví, zda takhle veselou náladu budeme mít i zítra při návratu.

14. kapitola

Okolo deváté, rozklepáni z jízdy, vyskakujeme z auta. Zatímco se protahujeme, pídí se Havlík po ustájení. Asi po dvaceti minutách se vrací zpět. Začneme vykládat. Vывést koně po sklopené rampě je dílem okamžiku. Již se také těší, až si protáhnou strnulé nohy a uvidí něco jiného, než co je pod plachtou auta. Zatímco koně provádíme, jde si Havlík prohlédnout přidělené boxy. Zadní část bíle natřené maštale s červenou střechou, to je náš cíl. Máme tu vyhrazeny čtyři boxy pro koně a pátý na věci.

Než zavřu Countryho do boxu, podrobím ho důkladné prohlídce, zda při cestě neutrpěl nějaké šrámy.

„Milado, půjdeš na výzvědy,“ obracím se k podkoní.

„A co mám jako vyzvědět?“ ptá se nechápavě.

„No přece kde tady teče voda. Country má žízeň,“ podávám jí vědro.

Sám zatím vybaluji z bedny čištění, bandáže a další nezbytné věci. Sedla a uzdečky pro jistotu uzamykám zpět do bedny. Milada a ostatní holky přinesly vědra čisté chladné vody. Sice jim cestou sem tam nějaká ta kapka vyšpláchla a na prašném povrchu cesty vytvořila jakousi pomyslnou růžici, ale vědra byla téměř plná. Koně začali hltavě pít. Houkl jsem na Lukáše, který se rozhodoval, co si obléci. V levé ruce třímал triko, které

zdobila díra na zádech, pravačkou svíral tričko s dírou vpředu. Nakonec obě s odfrknutím odhodil do bedny a šel se mnou do auta pro pytle sena a ovsa.

„Mládeži, haló, haló!“ pokřikoval na nás Havlík, poskakující po šterkovém nádvoří. „Jdu vás nahlásit a zjistit podrobnosti. Počkejte tady, ať vás pak nemusím hledat po celém závodišti. Jitko, a licence jsou kde?“

„V autě. V přihrádce u řidiče.“

Sotva Havlík zmizel z doslechu, otočila se Jitka k dceři:

„Jituš, nechceš jít s tatínkem? Viděla bys, co vše se musí zařídit ohledně závodů.“

Třináctiletá dcera přikývla a vyběhla za Havlíkem tak rychle, až jí dlouhý černý cop zběsile poskakoval po zádech. Velká Jitka se lišácky usmála a nedočkavě vyhrkla:

„Klucí, klucí, pojdte honem někam na cigáro, než se Milan vrátí.“

Pomalou se s Lukášem zvedáme a s námi i Vilma. I když není kluk. A Jitka ještě poučuje podkoní:

„Kdyby se Milan vrátil dřív než my, tak jsme se šli podívat, jestli už je parkur postavený.“

Ponecháme je jejich osudu a odcházíme hledat nějaké místo skryté před nepovolanýma očima. Obzvláště pak těma Havlíkovýma. Když se Havlík vrací s malou Jitkou, která za ním nezbedně poskakuje a dělá na něj za jeho zády ušáka, již se nenuceně bavíme a vtipkujeme před stájí.

„Věnujte mi laskavě pozornost,“ přerušuje naši zábavu trenér. „Začíná se ve dvě. Prohlídka je otevřená od půl druhý na dvacet minut. Takže – za pět půl druhý budete nastoupeni zde. Samozřejmě že již v jezdec-kém. A řádně vyčištěný boty. To by asi tak bylo vše. Alespoň prozatím.“

Havlík si nadzvedne svoji nezbytnou kšiltovku, odfoukne z čela neposedný pramen vlasů a otočí se k odchodu. Vtom zahlédne Miladu s Dášou a Petrou, které se něčemu chichotají opodál. Divokými posunky je přivolá.

„Děvčata, až půjdeme na prohlídku parkuru, vy už budete na opracovišti krokovat. Ať si pak kluci hned mohou sednout. Samozřejmě i Vilma s Jitkou,“ dodá po krátké pauze, jako by naše ženy zaregistroval až nyní.

„A to jedeme tak brzo?“ zeptá se Lukáš.

„Ty jedeš devátý, to znamená asi tak půl hodiny po začátku. No, záleží, jak to bude odsejpat. Třináctý Filip, osmnáctá Vilma, jednadvacátá Jitka,“ nahlédne Havlík do svých poznámek, „musíme ale počítat s tím, že se na poslední chvíli může někdo odhlásit, odštycovat, a pak se to může posunout. A nezapomeňte, za pět minut půl druhý,“ klade nám na srdce již při odchodu a zamíří do kanceláře závodů.

Levým okem mrknu na hodinky:

„Máme skoro tři hodiny času. Co podnikneme?“

„Když jsme sem přijížděli,“ praví Jitka, „zahlédla jsem asi kilometr odsud nějakou pout', kolotoče či něco podobného.“

„Tak jo, tak jo, půjdem tam. Půjdem se tam podívat,“ překřikujem jeden druhého. V rychlosti pozamykáme rozházené věci do beden, zkontrolujeme, zda mají koně dost vody, a můžeme vyrazit. Vilma si ještě pročešává dlouhé kaštanově hnědé vlasy.

„Peníze, ještě peníze!“ zařve velká Jitka a dlouhými skoky běží do auta. Pak nás vede.

„Jitko, jdeme vůbec správně?“ ptám se po patnácti minutách chůze.

„Určitě jo, vy jste to neviděli, když jste schovaní pod plachtou.“

Nakonec jsme ke kolotočům nějakou záhadnou oklikou skutečně došli, i když z jednoho kilometru se

vyklubaly skoro tři. Jitka se pyšní tím, jaký má orientační smysl. Hlavně aby jí vydržel i odpoledne na parkuru. Kolotoče jsou rozmístěny na fotbalovém hřišti, trávník není moc udržován, je v něm spousty vyšlapaných míst a před brankami tráva chybí úplně. Možná se zde již fotbal ani nehraje. V každém případě kolotoče hřišti už víc ublížit nemohou.

Jitka vybírá atrakci pro svoji dceru. „Kdo půjde s Jitkou na řetězák?“ rozhlíží se po nás.

Obětuje se Petra. Třeba jde ráda.

Jitka ji vtiskne do ruky peníze a nařizuje:

„Dřív jak po dvou jízdách dolů nechodte.“

A rychle nás táhne za střelnici.

„Kdo mi dá cigárko?“ žadoní. „Já bych si je koupila, víte, ale Milan by je určitě u mě našel, a z toho by koukal rozvod.“

Zvědavě okukuji nabídku ve střelnici. Papírové růže, válečky, sem tam nějaká cingrlátka a úplně nahoře se krčí plyšová zvířátka. Mezi nimi vykukuje malý medvídek. Jo, a vpravo dole, to je nějaká trumpetka nebo frkačka, ozdobená stříbrnými třásněmi.

„Kluci, kluci, vystřelte nám něco,“ žadoní děvčata a strkají do mne tak mohutně, že kdybych v tu chvíli měl v ruce zbraň, rozuměj vzduchovku, asi bych si vystřelil oko. Jelikož jsem držel pouze zapálenou cigaretu, propálil jsem si kalhoty.

„Tak zkusíme ty malý růže,“ škrábe se Lukáš za uchem. A hned si kupuje tři rány po káchli.

„Srabe,“ ucedím mezi zuby a koupím si šest ran na medvěda. Po třech korunách. No, v mém měšci už moc chechtáků nechrastí. Pečlivě zamířím, pomalu lehounce zmáčknu spoušť, brok zasviští a narazí do plechové stěny.

„Nevystřel si oko,“ směje se Lukáš během nabíjení své vzduchovky, „odpoledne se ti ještě bude hodit.“

„Ten parkur přejedu i se zavázanýma očima,“ ucedím koutkem úst. Takto se špičkujeme už od rána, abychom zahnali nervozitu z blížících se závodů. Znovu nabízím. Namířím na stejnou špejli, která podpírá míšu. Zdá se mi to, nebo ne? Špejle se tváří, jako by se mi vysmívala. Ale co, já ti ukážu. Namířím, zadržím dech a pomalu, pomaličku tisknu spoušť. Marná práce. Medvěd se šklebí a neustále trůní na svých šesti špejlích. Nemá to cenu. I dvě následující střely hvízdnou nazdařbůh. Přesl jsem na spodní řadu, kde se napařovaly papírové růže. Lukáš na mě dělá různé grimasy. Nevím, co tím přesně sleduje, poznal jsem se akorát ve Vochomůrkovi.

Tentokrát s tím nedělám žádné cavyky. Krátce zamířím, zmáčknou spoušť. Old Surehand, nástupce známějšího Oldy Shatterhanda, by se stydět nemusel. Růže nadskočí, udělá přemet a po krátkém zaváhání spadne na zem. Nadskočila i obsluha střelnice. Ta ale na zem nespadla, zato mi podala růži. Ušklíbnu se na Lukáše.

„Pouze náhoda,“ hlesne a odhrne si z čela pramen vlasů.

Do hlavně zasunu poslední brok. Natáhnu, zamířím. Brok přerazí špejli a odhodí růži na zadní stěnu.

„Tak se ukaž, chlapče,“ otočím se na Lukáše, který mezitím bez úspěchu vypálil. Brok zvrátil prach za růžema, Lukáš keckama na dřevěném ochozu maringotky. Přesto se nevzdává. Vezme nový brok, vsune jej do hlavně, nalízne si palec, a tím brok zatlačí. Asi to viděl v nějaké kovbojce. Krátce zamíří a růže se válí na zemi. Rozhlédne se a drsným hlasem prohodí:

„Učil jsem Old Shatterhanda.“

I po jeho dalším výstřelu se navoněná růže seznámí s podlahou střelnice. Následující rána míří pánubohu do oken. Lukáš se rozpačitě poškrábe na hlavě.

„To se divím, že Old Shatterhand přežil,“ neodpustím si.

Lukáš si zakoupí ještě jeden brok, kterým nemine. Silnější, nevkusně zmalovaná ženská, navlečená do křiklavých šatů, nám s křivým úsměvem podává vystřelené růže. Kdyby bylo vidět pod šaty, spatřili bychom i křivé nohy. Zadívám se na ni a odhaduji ji na sto padesát. Možná o něco víc. Zajímalo by mě, čím je podlaha střelnice vyztužena. Raději seskakuji ze stupínku a jednu růži podám Vilmě. Druhou, s tou kratší špejlí, Miladě. Lukáš obdaroval Dášu, Petru a malou Jitku. Na velkou se nedostalo. Ale co, ta dostala cigáro.

Na zpáteční cestu se všechny podkoní, co podkoní, i obě Jitule, vybavily cukrovou vatou. Otřepal jsem se. Já už bych do sebe nic nedostal. Zase se dostavuje ten nepříjemný svíravý pocit okolo žaludku. Čím víc se blíží doba startu, tím je ten pocit silnější a silnější.

15. kapitola

Po návratu máme ještě dost času na přípravu. Nyní už není nálada na vzájemné špičkování. Vlastně ani moc nemluvíme. Milada čistí Countryho a já se zatím převlékám. Když si zapínám knoflíky na košili, zjišťuji, že se mi obstojně klepou ruce. Lukáš je o krok napřed. Bílou košili už má na sobě a taktéž rajtky stejné barvy. A teď z bedny vytahuje jezdecké boty. V tom s nimi praští o zem a se zoufalým výrazem a pouze v ponožkách prchá směrem k WC. Po chvíli se vrací. Nádech jeho tváře si nezadá s barevným odstínem košile, kterou si před chvilkou obléknul.

„Dobrá?“ zeptám se polohlasně. Jenom přikývne a pomalu se souká do bot.

„Hele, při prvních závodech je tohle úplně normální stav. Já byl na tom před týdnem úplně stejně. Uvidíš, až sedneš na koně, hned to bude lepší,“ snažím se Lukáše povzbudit a sám sebe přesvědčuji, že mně je docela dobře.

Spíše ze zvyku než z nutnosti si přešetím boty. Country je již vyčištěn a Milada přešlapuje opodál. Z minulých závodů ví, že další přípravu si provádím výhradně sám. Chvilí se přehrabuju v bedně, než se mi podaří najít bandáže na přední nohy. Bandáže, sedlo, uzdečka s martingalem. Ostatní mají také hotovo. A ještě jedna kontrola před stájí. Vše v pohodě. Milada s mojí vydatnou pomocí nasedne.

„Milado, jenom v kroku a na volný otěži,“ udílím celkem zbytečné pokyny.

Vždyť už to zná. Dívky odjíždí na opracoviště a nás, startující, si Havlík odvádí ke kolbišti. Opřeli jsme se o zábradlí a čekáme na pokyn rozhodčích. Každý se zaobírá vlastními myšlenkami, svými pocity. Skoro v každém je malá dušička. Ne, to není strach, je to takovej zvláštní pocit úzkosti, zodpovědnosti – no, já vlastně nevím, co to je.

Konečně v amplionu zapraskalo a ozval se chrčivý hlas:

„Parkur je otevřen k prohlídce.“

V čele s Havlíkem jsme vešli na kolbiště a zamířili do prostoru startu.

„Tady,“ ukazuje trenér rukou, „si uděláte kruh. A až vám zazvoní, nacváláte, objedete ještě jednou dokola a pak teprve na start. Ať si koně zklidníte. A nezapomeňte projet mezi startovními praporky.“

Tu poslední větu si snad mohl odpustit, haraší mi v hlavě společně s dalšími myšlenkami. Lukáš začíná měnit barvy. Poplácám ho po zádech a zamíříme k první překážce.

„Najíždět pomalu, žádný divočiny,“ radí Havlík u červenobílého kolmého skoku.

Vím, že je to určené hlavně pro mne. Mlčky přikývnu, ale slíbit něco nahlas, to si netroufnu. Pokračujeme k druhé překážce, černožlutému oxeru. Trenér počítá kroky mezi překážkami.

„Dobry,“ spokojeně přikývne. „Když tady trochu zrychlíte, krásně vyjde odskok.“

Procházeli jsme trasou parkuru, Havlík nás upozorňoval na jednotlivé záludnosti tratě. Lukáš svými barevnými kombinacemi ve tváři připomínal amazonského papouška. Nevím jakého. Takový druh ještě objeven nebyl. Na sebe jsem naštěstí neviděl. Na závěr nám trenér udělil důležitou radu:

„Veďte v patrnosti, že naši koně jsou zvyklí na písčový povrch, a zde je všude tráva. Dávejte pozor hlavně při ostrých obrazech, ať vám to neuklouzne. A teď rychle do sedel a začít makat. Hned jsem u vás.“

„Ehm, já si ještě odskočím,“ nezapřela se Lukášova předstartovní horečka. Popřál jsem ostatním hodně štěstí a došel na opracoviště. Milada, ačkoliv byla silně krátkozraká a za brýle se styděla, takže je stejně jako dnes téměř nenosila, u mě zastavila s obdivuhodnou přesností. Sesedla. Zkontroluji nasedlání, bandáže, uždění. Vyšvihnu se do sedla, a jen se usadím, začnu klusat. Lukáš, který z nás má startovat první, tu ještě není. Na příkaz Havlíka začne s Leonem klusat Dáša. Konečně se objevuje Lukáš. Zmuchlaným kapesníkem si otírá zpocené čelo a provinile se usmívá. Přebere si koně, kapesník hodí na zem a přidá se k nám.

A na start už je volán první jezdec. Až sem, na opracoviště, je slyšet startovní zvon. Bim bam, udělá zvučně na začátku a pak potupně zachrčí, jak jej rozhodčí přidusí. To vše vnímám jen tak mimo. Jako z jiného světa. Na pokyn trenéra začínáme cvá-

lat. Každý skočíme dvakrát oxer a kolmý skok. Všichni bez chybičky.

„Vypadá to nadějně,“ mrskne Havlík spokojeně kníry. Ale vlastně vždyť je nemá. Tedy ty kníry. To asi mrsknul svojí bleděmodrou čepičkou.

„Teď už si připravujte koně, jak jste zvyklí. A ty, Lukáši, pojed' ke mně.“

Co Lukášovi říká, neslyším, ale určitě mu udílí poslední rady. Poté společně zamíří ke kolbišti. Lukáš se v sedle otočí. Asi se mu vrátilo do tváře trochu přirozené barvy. Aspoň se mi to zdá. Zdvížením bičíku poky- nu na pozdrav.

Zajedu vedle Vilmy, která se rádoby přátelsky zašklebí. Tento záhadný, strnulý škleb mi připomíná nějakou postavu z televize. Pochopitelně v nočním vysílání. Než jsem si stačil rozpomenout, co to bylo za monstrum, hlasatel oznamuje Lukášův výkon:

„Sedm trestných bodů. Čas dodržen.“

„Takže jedno shození a jeden štyc,“ obracím se na Vilmu. Ta souhlasně přikývne.

„Tak, a já pomalu jedu,“ sotva hlesnu. V krku mám vyschlo a snad i nějaké struhadlo. Asi jako bych byl dva dny na Sahaře. A bez vody.

„Drž se,“ usměje se Vilma povzbudivě a na rozloučenou mě dlobne bičíkem do žeber.

Před bíle natřenou závorou, která uzavírá vjezd na kolbiště, zastavím vedle Havlíka. Stejně je zajímavé, že na všech kolbištích jsou závory a zábradlí natřeny stejně. Nabílo. A takový blbosti se mi honí hlavou chvíli před startem. No, nevím. Měl bych se pekelně soustředit, a zatím... Jezdec se startovním číslem dvanáct, což je číslo hned přede mnou, právě prolétl cílovými praporky.

„Dej si pozor na zeď. Tam Lukáš štycnul. Po tom prudkým obratu je tam krátkej nájezd, tak musíš zabrat. Pořádně ho rozhejbat.“

„...a na start se nám dostaví dvojice Marek s koněm Country,“ ozve se mi nad hlavou plechový hlas. Zá-
pěstím si přejedu už tak vyprahlá ústa, pobídnu koně
a kývnu na Havlíka. Ten beze slova poplácá koně
po zadku. Po pozdravu rozhodčích navedu Countryho
na kruh kousek od startovních praporek. Nevím, zda
to bylo přesně ono místo, které nám ukazoval trenér.
No, ale už jsem se tu ocitnul. Dvakrát jsem zastavil
a vždy zacouval několik kroků, abych si koně co nej-
více shromáždil. Konečně zazněl zvon, oznamující po-
volení startu. Pobídnu Countryho do cvalu, objedu
ještě jednou kruh a namířím mezi startovní prapor-
ky. Koutkem pravého oka zaznamenám startéra, kte-
rý rychle mávne žlutým praporekem. A tím vše začne.
Tři rozhodčí na věži okamžitě zmáčknou troje stopky.
A začnou pečlivě sledovat moji jízdu přesně tak jako
u ostatních.

Sotva před sebou Country spatří první překážku,
snaží se rychle vyrazit. Jsem však připraven a daří se
mi ho udržet v mírnějším tempu. Zrakem odměřuji
vzdálenost a poslední tři cvalové skoky před kolmým
skokem lehce přidám. Odraz vyšel dobře a kůň se
dostatečně zvedá i do výšky. Skok je šťastně za námi.
Na dva či snad tři cvalové skoky stáhnou Countryho
zpět a pak opět zrychlují. Oxer je šířkový skok a k jeho
překonání potřebuje kůň dostatečný kmih. Po oxeru
stahuji Countryho zpět, blíží se kolmý skok. A na ten
je nutno najet pomaleji. I tentokrát zvládneme modro-
bílý kolmák na výbornou. Následuje zeď, která byla
osudná Lukášovi. Ostře zatačíme doprava a zeď na-
třená ošklivou žlutohnědou barvou se nezadržitelně
blíží. Zoufale pobídnu Countryho, který ještě přidá
a prudce se odrazí. Povoluji co nejvíce otěže a kůň si
vydatně při skoku pomáhá krkem. Za potlesku diváků
dopadáme daleko za zdí. Její špičatá stříška se ani ne-

pohnula. Opět беру koně rychle zpátky a překonáváme další kolmý skok, tentokrát natřený zelenobílými pruhy. Projíždím obrat o sto osmdesát stupňů doleva a soustředím se na dvojskok. Odskok na jeho první překážku, černobílý oxer, vychází celkem dobře. Jen nájezd měl být o něco rychlejší. Na bílý kolmák, který tvoří druhou překážku dvojskoku, poněkud zrychlím. Možná to byla chyba. Nevím. Báł jsem se, aby vyšel odskok. No, uvidíme. Country se odrazí, skrčí nohy. Slyším, jak zadním kopytem lehce ťuknul do bariery. Zase jednou nám přálo štěstí. Břevno zůstává na svém místě a my máme již polovinu parkuru za sebou. Polovinu a bez chyby.

Při nájezdu na vodní příkop výrazně zrychlíme. Voda se dá skákat z vysokého tempa, a tak lze ušetřit drahocenné vteřiny. Odrážíme se půl metru před vodní hladinou, která se v odpoledním slunci leskne jako staniol od cukrlátka. Při dopadu Countryho zadní kopyta zvirí písek notný kus za třímetrovým příkopem. Další vydařený skok, říkám si a točím opět doleva na zelený bullfinch, který stojí osamoceně uprostřed kolbiště. Country ho s jistotou překoná plavným skokem. Následuje obrat vpravo a zelenobílý kolmák. Country již vycítil blížící se cíl a snaží se opět prosadit svoje pekelné tempo dostihového koně. Při nájezdu na překážku se spolu doslova přetahujeme. Střídavě protahuji ořeže a zároveň pobízím. Country nervózně pohazuje hlavou a hlasitě odfrkává. Nájezd se mi vůbec nepodařil. Horní bariera poskakuje po zemi dřív, než jsme doskočili za překážkou. Až nyní se mi podařilo koně zklidnit a poslední dvě překážky zdoláváme s přehledem.

Škoda toho jednoho shození, říkám si, když opouštíme kolbiště. Bohužel, čtyři trestný body. Ale celkově jsem spokojen. Spokojen s výkonem Countryho

Celou knihu a mnoho dalších najdete na

www.nakladatelstvicas.cz

František Mařík

VŽDYŤ HŘÍVA TAK VONÍ...

Vydalo Nakladatelství ČAS, Řitka 2022

Odpovědný redaktor: Josef Pepson Snětivý

Fotografie na obálce: archiv autora

Návrh obálky a sazba: Alena Šulcová

Digitální formáty: Drusala, s.r.o.

ISBN 978-80-7475-390-9 (ePub)

ISBN 978-80-7475-391-6 (mobi)

ISBN 978-80-7475-392-3 (pdf)

Knihy Nakladatelství ČAS si můžete výhodně objednat na stránkách **www.nakladatelstvicas.cz**, e-mailové adrese **info@nakladatelstvicas.cz** či poštou na adrese **Nakladatelství ČAS s.r.o., Slepá 246, 252 03 Řitka.**

